

Maria Kazimiera, MHW 17849

Duży portret z końca XVII wieku ukazuje kobietę ujętą w półpostaci o być może już nienajmłodszych, lecz pięknych rysach twarzy. Na suknię z dekoltem dekorowanym koronkami narzucony jest płaszcz podbity gronostajami. Twarz okala biżuteria z pereł – naszyjnik (zwany kanakiem) oraz kolczyki. Perły zdobią też jej fryzurę.

Kobieta ukazana została w nieokreślonym miejscu: za jej plecami, po prawej, znajduje się kotara; obok niej widoczna jest gałązka wspinającego się bluszczu, symbol miłości; z lewej strony otwiera się widok na ogród lub park..Płaszcz podbity gronostajami, kotara w tle sugerują, że mamy do czynienia z wizerunkiem kobiety z rodziny królewskiej. Wedle największego prawdopodobieństwa sportretowana to Maria Kazimiera d'Arquien, żona Jana III Sobieskiego, królowa Polski.

Choć urodzona we Francji, większość swego życia spędziła w Polsce, a z Warszawą łączyły ją szczególne więzy. Przybyła do Polski jako kilkuletnie dziecko w orszaku królowej Ludwiki Marii. Jej pierwsze, dość krótkie małżeństwo, z Janem Zamoyskim, nie należało do szczęśliwych. Kilka tygodni po śmierci męża poślubiła Jana Sobieskiego, z którym łączyło ją szczerze uczucie. Razem stanowili niezwykłą parę nie tylko małżeńską, ale też polityczną. Wyniesienie Sobieskiego na króla było w dużej części zasługą jego żony. W czasie panowania Jana III próbowała, nierzadko z powodzeniem, prowadzić własną politykę, także zagraniczną.

Królowa odcisnęła piętno na architektonicznym krajobrazie Warszawy. Sprowadziła tu Sakramentki, które osiadły na Nowym Mieście. Ich kościół do dziś dominuje urbanistycznie nad tą częścią Warszawy. Na miejscu dzisiejszego Teatru Wielkiego kazała wznieść „Marie Ville” (z francuskiego – *Miasto Marii*). Marywil był oryginalną budowlą łączącą funkcje rezydencji królewskiej z handlowymi. Pałacyk Sobieskich na nadwiślańskim wzniesieniu pod Warszawą zwanym Marie Mont (Góra Marii) też już nie istnieje. Jednak w spolszczonej nazwie miejsca, Marymont, wciąż trwa pamięć o Marii Kazimierze.